

بهشی جوگرافیا کۆلیژی ناداب زانکۆی سلاحه‌دین-ههولنر

بهشی چهوتهم

((ئاراسته‌کانی داها توو بۆ بهر هه‌پیدانی ناوچه‌یی))

قوناغی ماستهر- کۆرسی دووهم

وه‌رگێرانی قوتابی

سه‌وزه یوسف نيسماعيل

بهشی حوتهم

ئاراستهکانی داھاتوو بۆ پەرەپێدانی ناوچەیی

پەرەپێدانی ناوچەیی یەکنیکە لە گرنگترین ئەولەویەتەکانی کارنامەیی ولاتان و ریکخراوە نۆدووە لەتیبەکان، بەھۆی رۆلی گرنگی لە گەشتن بەپەرەپێدانی بەردەوام و باشتکردنی کوالیتی ژیاڵی دانیشتوانی ناوچەجیاوازەکان. پەرەپێدانی ناوچەیی رۆبەررۆی تەھدای فرە و ھەمەچەشن دەبیتەو کە پێویستی بە چارەسەری کاریگەر و بەردەوام ھەبێت بۆ دنیابوون لە گەشەیی ئابووری کۆمەڵایەتی و ژینگەیی درێژخایەن. ئەم بابەتە ئامانجی پێداچوونەویەتە ئاراستەکانی داھاتوو بۆ پەرەپێدانی ناوچەکە و دەستنیشانکردنێھەنگاوە پێویستەکان کە دەبیت بنریت بۆ گەشتن بە ئامانجەکانی پەرەپێدانە ناوچە بێبەش و دوورەکان. لەم بەشەدا باس لە تەھدایاتی داھاتوو و گۆرانکارییە دینامیکیەکان دەکەین کە رۆبەررۆی پرۆسەیی پەرەپێدانی ناوچەکە دەبنەو، و چۆنیەتییامەلەکردن لەگەڵیان بە شیوەیەکی کاریگەر لە رینگەیی رێنمایی و سیاسەتی ستراتیژییەو. ئیمە تیشک دەخەینە سەر رۆلی داھینان و پەرەپێدانییاسەت لە پێشخستنی پەرەپێدانی ناوچەیی، ئەمە جگە لە گرنگی ھاوکاریی نۆدووە لەتی و ناوچەیی وەک ئامرازیک بۆ بەرزکردنەوی ھەولەکانی پەرەپێدان و گەشتن بەپەرەپێدانی بەردەوام لە ناوچە بێبەش و دوورەکان. ھەر وھا قوول دەبینەو لە رۆلیتەکنەلوژی و ھەم فاکتەری سەرەکی لە پێشخستنی پەرەپێدانی ناوچەیی و بەدەستھێنایی ھاوسەنگی کۆمەڵایەتی و ئابووری و گشتگیری لە ناوچە جیاوازەکاندا. ئەمانەیی خوارەو ھەسینی شیکارییە لە گرنگترین ئاراستەکانی داھاتوو بۆ پەرەپێدانی ناوچەکە:

یەکەم: تەھدایاتی داھاتوو و رۆبەررۆبوونەوھیان.

ئەو تەھدایانەیی داھاتوو کە رەنگە رۆبەررۆی پەرەپێدانی ناوچەیی ببنەو، بەشیکی گرنگی چوارچووەی پەرەپێدانی جیھانی پێکدەھینن، کە پێویستی بە مامەلەکردن لەگەڵیان ھەبێت ستراتیژی ھەمەلایەنە و بەردەوام بۆ دەستبەرکردنی پەرەپێدانی ھەمەلایەنەو بەردەوام لە ناوچە بێبەش و دوورەکان. لە نیو ئەو ئاستەنگە سەرەکیانەدا گۆرانی کەشووھەو ھەبێت کە بریتیە لە بەرزبوونەوی پلەکانی گەرماو گۆرانکاری لە شیوازی بارانبارین و بەرزبوونەوی ئاستی دەریاکانە دەتواننن بێتە ھۆی تیکچوونی ژینگە و کاریگەری نەرینی لەسەر کشتوکال و ژیرخانی ئابووری. نمونەییەک کە ئەو تەھدایانەیی داھاتوو کە رەنگە رۆبەررۆی کەشەسەندنی ناوچەکە ببنەو، نیشان دەدات و رۆبەررۆی دەبیتەو، ریککەوتنی کەشووھەوای پاریس کە لە ساڵی ۲۰۱۵ دا گەشتە ئەنجام. ئەم ریککەوتنە ئامانجی بەرھەنگار بوونەوی گۆرانی کەشووھەو کە مکر دنەوی دەردانی گازی گەرمانەییە بۆ سنوورداریکردنی بەرزبوونەوی پلەگەرمی جیھانی و کاریگەرییە نەرینییە ئەگەرییەکانیان لەسەر ژینگە و کۆمەڵگاگان. ریککەوتنی پاریس ئامازە بە پێویستی گرتنەبەری ستراتیژی بەردەوام و گشتگیر دەکات بۆ رۆبەررۆبوونەوی ئاستەنگەکانی کەشووھەو، لەوانە پەرەپێداننێژیرخانی کەشووھەو و پێشخستنی تەکنەلوژیای سەوز لە ناوچە دوورەکان. جگە لەو ھەش دەتواننن دەستپێشخەری پشنتین و رینگا وەک نمونەییەکی دیکە بەکاربھێنریت، چونکە ولاتانی بەشدار لەم دەستپێشخەرییە رۆبەررۆی ئاستەنگەکانیدا داھاتوو دەبنەو کە پەییوھندیان بە گۆرانی کەشووھەو و بەردەوامییەو ھەبێت. ئەم دەستپێشخەرییە ئامانجی بەرزکردنەوی ھاوکارییە نۆدووە لەتی و ناوچەییەکانە لە بواری کانیژیرخانی ئابووری، بازرگانی و پەرەپێدان، کە بەشدارە لە بەرزکردنەوی پەرەپێدانی ناوچەکەو رۆبەررۆبوونەوی کاریگەرانی

ناستهنگه‌کانی داها توو جگه له‌هوش زیادبوونی گۆرانکارییه ئابووری و ته‌کنه‌لوژییه‌کانناسته‌نگی‌کی دیکه‌یه، چونکه گونجاندن له‌گه‌ل ئەم گۆرانکاریانه پێویستییه ستراتیژی نوێ هه‌یه بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی توانای کۆمپانی ناوچه دووره‌کانوه پێش‌خستی دا‌هینان و سه‌رکردایه‌تی له‌ بواره‌کانی وه‌ک ته‌کنه‌لوژیای دیجیتالیو زیره‌کی ده‌ستکرد. نموونه‌ی ئەمه‌ش بریتین له‌ پێشکه‌وتنه‌ گه‌وره‌کانی بواری ته‌کنه‌لوژیا و زیره‌کی ده‌ستکرد و گۆرانکارییه دیجیتالییه‌کان که کاریگه‌رییان له‌سه‌ر هه‌موو لایه‌نه‌کانی ژبانی ئابووری و کۆمه‌لایه‌تی هه‌یه شوێنی پێش‌سازی چواره‌مه‌حه‌دای گه‌وره و ده‌رفه‌تی گه‌وره له‌ هه‌مان کاتدا هه‌لده‌گریت، چونکه ناوچه‌دووره‌کان ده‌بیت خۆیان له‌گه‌ل خۆیان بگونجین ستراتیژییه‌کان و په‌ره‌پێدانی‌توانا‌کانی کار بۆ ئەوه‌ی هاوسه‌نگ بن له‌گه‌ل گۆرانکارییه خێرا و په‌ره‌سه‌ندوو‌ه‌کانی‌بازاری کار به‌ وه‌به‌ره‌ینان له‌ ته‌کنه‌لوژیای دیجیتالی و په‌ره‌پێدانی ژێرخانی ته‌کنه‌لوژی له‌ ناوچه‌دووره‌کان، توانای کۆمپانی ئەم ناوچه‌ ببه‌رز بکریته‌وه، هه‌لی کاری نوێ دروست‌بکریته‌، هه‌روه‌ها دا‌هینان و سه‌رکردایه‌تی له‌ بواره‌کانی زیره‌کی ده‌ستکرد و ته‌کنه‌لوژیای ئۆتوماتیکی و ئەوانی تر دا به‌ره‌پێش‌بچیت. بۆ نموونه م‌رۆ‌قه‌توانی ئاو‌ریک له‌ ئەزموونی و‌لاتانی وه‌ک چین و کۆریای باشوور بخشینیته‌وه، که له‌ سایه‌ی ستراتیژییه‌کانیان بۆ به‌ره‌پێش‌بردنی دا‌هینان و ته‌کنه‌لوژیا له‌ ناوچه‌دووره‌سه‌ته‌کاندا توانیوه‌ گه‌شه‌ی ئابووری و پێشکه‌وتنی ته‌کنه‌لوژیی سه‌رنج‌راکێش به‌ده‌ست به‌ین. سه‌باره‌ت به‌ گرژیه‌ سیاسی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کان، له‌ ناسته‌نگه‌ گرنگه‌کاندا ها‌هاتوو‌دان که ده‌بیت پرو‌هه‌رووی ببنه‌وه، چونکه ده‌توانیت کاریگه‌ری نه‌رینی له‌سه‌ر سه‌قامگیرسیاسی و کۆمه‌لایه‌تی ناوچه‌دووره‌کان هه‌بیت و هه‌وله‌کانی په‌ره‌پێدانی‌تێک‌دات. لێ‌هه‌وه پێویسته حکومه‌ته‌کان و دامه‌زراوه‌کانی په‌ره‌پێدان کاربکه‌نبۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی گفتو‌گۆ و لێ‌کتی‌گه‌یشتن و بنیاتنانی ناشتی بۆ ده‌سته‌به‌رکردنی ژینگه‌یه‌کی سه‌قامگیر که به‌شداربیت له‌ گه‌یشتن به‌ په‌ره‌پێدانی ناوچه‌ی‌نموونه‌یه‌کی به‌ناوبانگی گرژیه‌ سیاسی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کان ده‌توانین به‌م‌ل‌مانی فله‌ستین و ئیسرائیل به‌هینینه‌وه که ده‌یان ساڵ درێژ‌ده‌بیت‌ه‌وه و خا‌لی‌کیروونی گرژی نیوده‌وله‌تی پێک‌ده‌هینیت. ئەم م‌ل‌مانییه‌ ده‌بیت‌ه‌وه‌ی تێک‌چوونی بارو‌دو‌خی ئابووریو کۆمه‌لایه‌تی له‌ ناوچه‌یه‌ی که به‌توندی زیانیان به‌رکه‌وتوو‌ه، وه‌ک که‌رتی‌غ‌ززه و که‌ناری رۆژ‌ئاوا. م‌ل‌مانی‌کان کاریگه‌ری له‌سه‌ر سه‌قامگیرسیاسی و ئابووری ئەو ناوچه‌ هه‌یه و هه‌وله‌کانی په‌ره‌پێدان به‌به‌سه‌ت ده‌کات و ئازاره‌کانی دانیشتوانی ناو‌خ‌وی‌زی‌اتر ده‌کات. حکومه‌ته‌کان و رێ‌خ‌راوه نیوده‌وله‌تییه‌کان به‌ چاره‌سه‌رکردنی م‌ل‌مانی‌سیاسییه‌کان و به‌ره‌پێش‌بردنی پرۆسه‌ی ناشتی و دیالوگ ده‌توانن به‌شدار‌ی بکه‌ن له‌ که‌مه‌کردنه‌وه‌ی گرژیه‌ سیاسی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کان له‌ ناوچه‌دووره‌سه‌ته‌کان و زه‌مینه‌یه‌کی سه‌قامگیرتر بۆ په‌ره‌پێدانی ناوچه‌که‌ دابین بکه‌ن. بۆ‌ن‌م‌ونه هه‌ولی نیوه‌ندگیری و دانوستانی نه‌ته‌وه‌یه‌که‌گرتوو‌ه‌کان و کۆمه‌ل‌گه‌ینی‌وده‌وله‌تی بۆ گه‌یشتن به‌ چاره‌سه‌ری ناشتیانه بۆ م‌ل‌مانی‌کان نموونه‌یه‌کی‌روونه بۆ چۆنیه‌تی مامه‌له‌کردن له‌گه‌ل گرژیه‌ سیاسییه‌کان و گه‌یشتن به‌ سه‌قامگیر‌ینا‌وچه‌که‌ گه‌یشتن به‌ په‌ره‌پێدانی به‌رده‌وامی ناوچه‌یه‌ی پێویستی به‌ سوده‌رگرتن له‌ ده‌رفه‌ته‌به‌رده‌سته‌کان و گۆرینی ته‌حه‌د‌دیا‌ته‌کان بۆ ده‌رفه‌تی گه‌شه‌کردن و په‌ره‌پێدان هه‌یه. ئەمه‌ش‌پێویستی به‌ په‌ره‌پێدانی ستراتیژی دا‌هین‌ه‌رانه هه‌یه که گرنگی به‌ یه‌که‌خستنی‌هه‌نده ئابووری و کۆمه‌لایه‌تی و ژینگه‌یه‌کان بدات، جگه له‌ به‌هێزکردنی هاوکارییه‌کان

دووم: داهینان و پرهپیدانی سیاست

داهینان و پرهپیدانی سیاست نوینرایهتی دوو توخمه سهرهکیهکان دهکن لهبدهستهینانی پرهپیدانی ناوچهپیدا، چونکه بهشدارن له بهرزکردنهوهی گهشهینابووری و بهرزکردنهوهی بهردهوامی دریزخایهن. پیویسته حکومت و دامهزراوهکان بهردهوام لیکولینهوه بکن و سیاستی داهینهرانه دابریژن که کاربکهنبو بدهستهینانی پرهپیدانی بهردهوام و دهستهبرکردنی یهکسانی و دادپهروهری کومهلایهتی له ناوچه دوورمهکان.سیاسته داهینهرمهکان چهندين لایهن لهخودهگرن، لهوانه هاندانی داهینان لهکهرته ئابووریه جیاوازمهکاندا لهریگهی دروستکردنی ژینگهیهکی هاندربو پروژه سهرهلهداوهکان و داهینانی تهکنهلوژی، جگه له دابینکردنی بودجه وپالپشتی پیویست بو نهم دهستپیشخهریانه. ههروهها پیویستهسیاستی داهینهرانه سهرنج بخریته سهر باشترکردنی ژیرخانی ناوچه دوورمهکان،وهک گواستنوه، پهیوهندیهکان و وزه، بو نهوهی کومپانیاکانو کارگه بچووک و مامناوهندهکان بتوانن گهشه بکن و گهشه بکن.جگه لهوهش، سیاستهتهکان پیویسته هاندهری پرهپیدانی کارامیی و پیشخستنپهروهرده و راهینانی پیشهیی له ناوچه دوورمهکاندا، بو دلنابوون لهبهردهستبوونی هیژیکی کاری لیهاتوو که پیداو یستیهکانی بازاری کاریناوخویی دابین بکات. ههروهها گرنکه که سیاسته داهینهرمهکان میکانیزمهکان لهخوبگرن بو دلنابوون له بهشداریکردنی کومهلگهی ناوخویی له پروسهبیراردان و جیههچیکردنی سیاستهتهکان، دلنابوون له وهلامدانهوهی کاریگهر بوپیداو یستیهکانیان و بههیزکردنی هاوبهشی گشتی و تابهتوبیه داهینان و پرهپیدانی سیاست نامرازیکی گرنکه بو پیشخستنی پرهپیدانی ناوچهپیو گهیشتن به بهردهوامی، و پیویستی به گرنگیدانی بهردهوام و ههولی یهکگرتوهیه لهلایهن حکومت و دامهزراوهکانهوه بو دلنابوون لهوهی نامانجهخوازاوهکان له ناوچه دوورمهکان بهدی دههینرین.نمونهیهک له داهینان و پرهپیدانی سیاست له پیشخستنی پرهپیدانی ناوچهپیدا به پروگرامی "پیشهسازی 40" له ئەلمانیا نوینرایهتی دهکریت ئەمبهرنامهیه دهستپیشخهریهکی حکومته که نامانج لئی پیشخستنیگورانکاری دیجیتالی و تهکنهلوژییه له کهرتی پیشهسازی ئەلمانیا، لهوانهش ناوچهدوورمهکان.بهرنامهکه کومهلئیک سیاست و ریوشوینی داهینهرانه لهخودهگرتی کههاندهری پرهپیدان و داهینانی تهکنهلوژییه له کومپانیا بچووک و ناوهندهکانکه تارادهیهکی زور پهیکهری ئابووری ئەلمانیا پیکدههینن و ئاراستهیان دهکنهبرهوه بهکارهینانی تهکنهلوژیای دیجیتالی و گورینی زیرهک بو باشترکردنیپروسهکانی بهرهمهینان و توانای کپیرکی.بهرنامهکه پالپشتی دارایی و تهکنیکی پیشکەش به کومپانیاکان دهکات بو بهکارهینانتهکنهلوژیای سهردهمی وهک زیرهکی دهستکرد و ئینتەرنیتی پیشهسازی بو باشترکردنیکارمهکانیان و زیادکردنی بهرهمهینان. ههروهها بهرنامهکه هانی پرهپیدانی کارامهپیویست دهکات بو نهوهی کریکاران بتوانن خویان لهگهل گورانکارییهتهکنهلوژییه مودیرنهکاندا بگونجینن له ریگهی بهرنامهی راهینانی تابهتەمەندەوه.بههوی نهم بهرنامهیهوه زوریک له کومپانیا بچووک و ناوهندهکان لهناوچه جیاوازمهکانی ئەلمانیا، لهوانهش ناوچه دووردهستهکان، توانیان بهرهمهینانیاباشتر بکن و توانای کپیرکینان زیاد بکن، نهمهش بهشداری کردله پیشخستنی پرهپیدانی ههریمایهتی و رهخساندن ههلی کاری نوئ لهوناوچانهدا.نمونهیهکی دیکهی داهینان و پرهپیدانی سیاست له پیشخستنی پرهپیدانیناوچهپیدا به پروگرامی "پیشهسازی زیرهکهکان" له ژاپون نوینرایهتی دهکریت.نهم بهرنامهیه بهشیکه له ستراتیژی ژاپون بو پیشخستنی داهینان و پرهپیدانپیشهسازییه تهقلیدییهکان بو تهکنهلوژیای زیرهک. سیاست وریکارهکانی نهم بهرنامهیه نامانجیان پشتگیریکردنی کومپانیاپیشهسازییهکانه له ژاپون، لهوانه نهوانهی له ناوچه دوورمهکاندا، بو بهکارهینانتهکنهلوژیای زیرهکی وهک ئینتەرنیتی پیشهسازی و شیکاری گهوره بو باشترکردنیپروسهکانی بهرهمهینان و زیادکردنی کارایی.حکومهتی ژاپون پشتگیری دارایی و تهکنیکی پیشکەش به کومپانیاکان دهکات بو پرهپیدان وجیههچیکردنی چارهسهری تهکنهلوژیای زیرهک له کاره

پیشه‌سازیه‌کانیاندا. هر وه‌ها بهر نامه‌ی راهینان و پهره‌پیدانی کارامه‌یی بو کریکاران دابین دهکات بو نه‌ویشایسته بن و به کارامه‌یی پئویست ته‌یاریان بکات بو به‌کاره‌ینانی ته‌کنه‌لوژیای نویبه شیوه‌یه‌کی کاریگر. له نه‌جامی ئەم بهرنامه‌یه‌دا، کۆمپانیا پیشه‌سازیه‌کانله ژاپون باشتربوونی بهرهمه‌ینان و کوالیتی بهرهمیان به‌خۆیه‌وه بینیه‌وه، ئەمەش به‌شداریکردوه له بهرزکردنه‌وه‌ی توانای کئیرکی پیشه‌سازی و رمخساندنی هه‌لی کاری نویله ناوچه جیاواز ه‌کان له‌نیویاندا ناوچه دوور ه‌کان، به‌مه‌ش گه‌شه‌سەندنی ناوچه‌یی به‌ده‌سته‌یناوه.

سێیه‌م: پیشه‌بێنیکردنی پیشه‌هاته نویه‌کان.

پیشه‌بێنیکردنی پیشه‌هاته نویه‌کان توخمیکی سه‌ره‌کییه له پلاندانان بو پیشه‌ستنیه‌ره‌پیدانی ناوچه‌یی. ئەم پیکه‌هاته‌یه شیکاری گۆرانکارییه نه‌گه‌ریه‌یه‌کان له‌چەند بواریکی سه‌ره‌کی وه‌ک ته‌کنه‌لوژیای، ئابووری، ژینگه و کۆمه‌لگه‌خۆده‌گریت

- ته‌کنه‌لوژیای

له بواری ته‌کنه‌لوژیایدا، شیکاریه‌یه‌کانی نیستا و داها‌توو پئویستی به‌تیگه‌یشتنیکی قوول هه‌یه له پیشه‌هاته سه‌ره‌کییه‌کانی وه‌ک پهره‌پیدانی زیره‌کیده‌ستکرد، گواسته‌وه‌ی وزه‌ی نویبووه‌وه، و به‌کاره‌ینانی ته‌کنه‌لوژیای له‌پیشه‌سازییه زیره‌که‌کاندا. پیشه‌که‌وتنه‌کانی زیره‌کی ده‌ستکرد: جیهان شاهیدی پیشه‌که‌وتنی گه‌وره له‌بواری زیره‌کی ده‌ستکرددایه و ئەمەش به‌کاره‌ینانی له پیشه‌سازییه جیاواز ه‌کانیوه‌ک پزیشکی و کشتوکالی و بهرهمه‌ینان و بازرگانی و خزمه‌تگوزاری‌دا ده‌گریت‌ه‌وه. پیشه‌بێنیکردنی پیشه‌هاته‌کانی داها‌توو له‌م بواره‌دا ده‌توانیت ئاماژه‌بیت بو ده‌رفه‌تی وه‌به‌ره‌ینانی ئومیدبه‌خش، وه‌ک به‌کاره‌ینانی ته‌کنه‌لوژیای بو باشت‌کردنی بهرهمه‌ینان و باشت‌کردنی خزمه‌تگوزارییه‌ته‌ندروستی و په‌روه‌ده‌یه‌یه‌کان

گۆرانکاری له بواری وزه‌ی نویبووه‌وه:

وه‌به‌ره‌ینان له بواری وزه‌ی نویبووه‌وه‌به به‌ردی بناغه دا‌هنریت بو پیشه‌ستنیه‌ پهره‌پیدانی ناوچه‌که‌، به‌و پئیه‌ی وزه‌ی پاک و به‌رده‌وام دابین ده‌کات که به‌شداره له‌باشت‌کردنی ژینگه و که‌مه‌کردنه‌وه‌ی پشتبه‌ستن به سووته‌مه‌نی به‌ردینی. ئاراسته‌کردنی وه‌به‌ره‌ینانه‌کان به‌ره‌و پرۆژه‌کانی وزه‌ی نویبووه‌وه له‌ناوچه دوور ه‌کاندا ده‌توانیت ده‌رفه‌تی دامه‌زراندن له ناو‌خۆدا به‌رز بکاته‌وه و به‌شداریه‌ بکات له به‌ده‌سته‌ینانی خۆبژیوی وزه.

به‌کاره‌ینانی ته‌کنه‌لوژیای له پیشه‌سازییه زیره‌که‌کاندا:

أ- به‌کاره‌ینانی ته‌کنه‌لوژیای له پیشه‌سازییه زیره‌که‌کاندا نوینه‌رایه‌تی گۆرانکارییه‌کی گه‌وره ده‌کات له‌چۆنیه‌تی به‌ریوه‌بردنی پرۆسه‌کانی پیشه‌سازی و به‌ریوه‌بردنی سه‌رچاوه‌کانبه وه‌رگرتنی ته‌کنه‌لوژیایا‌کانی وه‌ک ئینته‌رنیتی پیشه‌سازی شته‌کان (IIOT) و شیکاری دا‌تا گه‌وره‌کان، کۆمپانیاکان له دوور ه‌وه بواره‌کانده‌توانن کارایی بهرهمه‌ینان باشت‌تر بکهن و تیچوونه‌کان که‌م بکهنه‌وه و کوالیتی بهرهمه‌که‌ناشت‌تر بکهن. له‌سه‌ر بنه‌مای ئەم شیکارییه‌، حکومه‌ته‌کان و دامه‌زراره‌کانی پهره‌پیدان ده‌توانن ستراتیژییه‌تی ته‌کنه‌لوژیای داب‌ریژن که پهره‌پیدانی ناوچه‌که به‌رز بکهنه‌وه، به ئاراسته‌کردنیوه‌به‌ره‌ینانه‌کان به‌ره‌و که‌رته به‌لینده‌ره‌کان، و پهره‌پیدانی به‌رنامه‌یراه‌ینانی پیشه‌یی شایسته بو نه‌وه‌ی هیزی کار شایسته بن و پیداو‌یستیه گۆراوه‌کانی بازاری کار دابین بکهن. نموونه‌یه‌کی ناسراوی ئاراسته‌کردنی وه‌به‌ره‌ینانه‌کان به‌ره‌و که‌رته به‌لینده‌ره‌کانو پهره‌پیدانی به‌رنامه‌کانی راه‌ینانی پیشه‌یی له سه‌نگافوره‌وه دیت، که حکومه‌ت سیاسه‌تی هاندان بو راکیشانی وه‌به‌ره‌ینان له بواری ته‌کنه‌لوژیای و دا‌هیناندا گرت‌ه‌به‌ر به‌هۆی ئەم سیاسه‌تانه، سه‌نگافوره سه‌رکه‌وتوو بووه له راکیشانی جیهانی. کۆمپانیا پیشه‌نگه‌کانی بواری ته‌کنه‌لوژیای وه‌ک گووگل، فه‌یسبووک، و ئەمازون بو دامه‌زراندنی باره‌گای ناوچه‌یی خۆیان له ولات. جگه له‌وه‌ش حکومه‌ت به‌رنامه‌ی پیشه‌که‌وتوو راه‌ینانی پیشه‌یی پهره‌پیداوه بو نه‌وه‌ی هیزی کار به کارامه‌یی ته‌کنه‌لوژیای پیشه‌که‌وتوو شایسته بکات، له ریگه‌یه‌هاوبه‌شی

تەھدەدايانە، ھۆكۈمەتەكان و دامەزراوھەكانى پەرھەپپەدانپۇيۇستىيان بە گرتتەبەرى رېوشوئىنى كارىگەرە بۇ كەمكردنەھەي كارىگەرەبەنەرنىيەھەكان لەسەر ژىنگە و پىشخستى بەردەوامىي ژىنگەيى. بۇ نەمۇنە دەتوانرئىت بەرنامەدابرئىژرئىت بۇ باشترکردنى بەرپۇبەردنى سەرچاوە سەروشتىيەھەكانى وەك ئاۋ و خاك و دارستانەكانلە ناۋچە دورەھەكان، لەوانەش پىشخستى پراكتىزە كشتوكالپىيە بەردەوامەكانو جىيەجىيەکردنى سىياسەتەكان بۇ كەمكردنەھەي پىسپوونى ژىنگە. ھەرۋەھا پىويستەھوشيارى لەئىو كۆمەلگا ناوخۆيىەھەكان بەھىز بكرئىت سەبارەت بە گرنكى پاراستنئىژىنگە و بەكارھىنانى سەرچاوەھەكان بە شىۋەيەھەكى بەردەوام. بە گرتتەبەرى ستراتىژىيەھەكان بە ئامانجى پاراستنى ژىنگە و پىشخستىيەردەوامىي ژىنگە، دەتوانرئىت كوالىتى ژيان لە ناۋچە دورەھەكان باشتر بكرئىتدابىنکردنى ژىنگەيەھەكى تەندروست و بەردەوام بۇ نەمۇنەھەكانى ئىستا و داھاتوو. نەمۇنەيەھەك لە چۆنەتەي مامەلەھەكردن لەگەل ئاستەنگە ژىنگەيەھەكان لە ناۋچە دورەھەكاندا، پىروژەي "دەستپىشخەرى ھەزار مليار دار" لە ئەسىۋىيا. ئەسىۋىيا بە يەكئىك لەو ولاتانەدەنرئىت كە لە ئەنجامى بىبابانپوون و تىكچوونى ژىنگە بە تايەت لە ناۋچە گوندنشىنەكانو ناۋچە دورەھەكان رووبەرۋوى ئاستەنگى ژىنگەيى جددى دەبىتەھە. لە ھەولئىكدا بۇچارەسەرکردنى ئەم ئاستەنگانە، ھۆكۈمەتى ئەسىۋىيا دەستپىشخەرىيەھەكى گەرەيدەستپىكردوۋە بۇ چاندنى يەك مليار نەمام لە سەرانسەرى ولاتدا. ئەم دەستپىشخەرىيەھەكى لەسەر بنەماي تىگەھىشتنئىكى قوۋلە لە گرنكىدارستان و دارەھەكان لە باشترکردنى كوالىتى ژىنگە و كەشۋەھەي ھەوا و بەرزكردنەھەجۆراو جۆرى زىندوو و كەمكردنەھەي بىبابانپوون. بە ھەولكارى لەگەل كۆمەلگانو ناوخۆيىەھەكان، ئەم پىروژە گەرەيە جىيەجىيەكرا كە بەندە بە بەشدارىکردنى ھەمووانلە چاندن و چاودىرکردنى دارستان و دارەھەكان. دەستپىشخەرى 1000 مليار دار لە ئەسىۋىيا نەمۇنەيەھەكى ئىلھامبەخشە كە چۆن دەتوانرئىتداهىنان و خۇبەخشى ناوخۆيى بەكاربەئىنرئىت بۇ چارەسەرکردنى ئاستەنگە ژىنگەيەھەكانلە ناۋچە دورەھەكان، ھەرۋەھا گرنكى ھەوبەشى ئىۋان ھۆكۈمەت و كۆمەلگانو ناوخۆيىەھەكان و رىكخراۋە نىۋدەولەتتىيەھەكان لە گەھىشتن بە ئامانجەھەكانى پەرھەپپەدانىيەردەوام.

د - كۆمەلگا تىگەھىشتن لە گۆرانكارىيە كۆمەلایەتى و كۆلتوورىيەھەكان لە كۆمەلگا ناۋچەيەھەكان بۇدەستەبەرىکردنى پەرھەپپەدانى گشتگىر و بەردەوام زۆر گرنگە. ئەم گۆرانكارىيانەچەندىن لايەنى پەيوەست بە گەشەسەندنى پىكەھەتى دانىشتووان و زىادبوونىيىداۋىستىيە كۆمەلایەتتىيەھەكان و گۆرانى بەھا و داب و نەرىتى لەخۇدەگرن، بەتگەھىشتن لەم گۆرانكارىيانە، ھۆكۈمەتەكان و دامەزراۋە كۆمەلایەتتىيەھەكاندەتوانن ھەولەھەكانىيان بەرەو دابىنکردنى پىداۋىستىيەھەكانى كۆمەلگەناوخۆيىەھەكان و بەرزكردنەھەي يەكگرتوۋىي كۆمەلایەتى ئاراستە بكن، لەرئىگەي چەندىن رىگاوھ:

پەرھەپپەدانى بەرنامە كۆمەلایەتتىيە جۆراو جۆرەھەكان: ئەم بەرنامانە برىتىن لەخزمەتگوزارىيەھەكانى تەندروستى، پەرۋەردەيى، نىشتەجىبوون، و چاودىرى كۆمەلایەتى كە ھەلامى پىداۋىستىيەھەكانىدانىشتوانى ناۋچە دورەھەكان دەدەنەھە. ئەم بەرنامانە دەبى بە شىۋەيەھەكى گشتگىر و دادپەرۋەرانە بەردەست بن بۇ دەستەبەرىکردنى دەستراگەھىشتن بە خزمەتگوزارىيەھەكسانەھەكان بۇ ھەموو چىن و توئزەھەكانى كۆمەلگا.

بەھىزکردنى پەيوەندى و بەشدارى كۆمەلگا: پىويستە بەشدارى كارىگەرەھەكى ئەندامانىكۆمەلگا لە بىرپاردان و پلاندانانى سىياسەتى ناوخۆيى ھان بدرئىت. بە دابىنكردنىسەكۆ بۇ گەتوگۆ و راۋىژكارى، دەتوانرئىت تىگەھىشتنئىكى قوۋلتر لەپىداۋىستىيەھەكانى كۆمەلگا ناوخۆيىەھەكان بەدەستبەئىنرئىت و كاربكرئىت بۇ باشتردابىنكردنىيان.

بهره‌پیشبردی روشنبری و میراتی ناوځوی: پښوېسته فرجه‌شني ومیراتی کولتووری له پښکهاټه ناوچه‌پیه‌کاندا بپاریزیریت و بهرزبکریته‌وه به‌پالپشتیکردنی بونه روشنبری و هونهری و په‌روهرده‌پیه‌کان، وه وه‌به‌ره‌ینان له پروژهمه‌کدا که‌ناسنامه‌ی کولتووری هریم بهرز ده‌که‌نم‌وه.

په‌ره‌پیدانی تواناکانی هیزی کاری ناوځوی: پښوېسته به‌نامه‌ی په‌روهرده‌یی وراهینان دابین بکریت که نامانجیان په‌ره‌پیدانی تواناکانی کریکاری ناوځویبیت و بتوان به شیوه‌یه‌کی کریگر به‌شداري له بازاری کاری ناوځوی و ناوچه‌پیدا بکن.

په‌هیزکردنی هاوبه‌شی کومه‌لایه‌تی و دامه‌زراوه‌یی: پښوېسته هاوکاری نیوانحکومه‌ته‌کان و دامه‌زراوه کومه‌لایه‌تی‌یه‌کان و کومه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی به‌هیز بکریت بو نه‌وه‌یدابینکردنی خزمه‌ت‌گوزاری کومه‌لایه‌تی و په‌ره‌پیدانی کریگر به‌پیی پښوېستیکومه‌لگا ناوځوییه‌کان مسوگر بکریت.نمونه‌یه‌ک له جیبه‌جیکردنی رینماییه کومه‌لایه‌تی‌یه‌کان ده‌توانیت پروژهمیلاندانان بو دوباره دروستکردنم‌وه‌ی څوسه‌ری گوندشینی **ب - نابووری.**

گاندی گرامیت له هیندستان هم پروژهمه‌یه‌یکه له گهورمترین پروژهمکانی په‌ره‌پیدانیکومه‌لگه‌ی گونده‌کان له جیهاندا و له سالی ۱۹۸۳ له ویلايه‌تی ماهاراشتر له‌ژیر سرکردایه‌تی... چالاکوانی کومه‌لایه‌تی به‌ناوبانگی هیندستان، نانا هزاره. نامانجی پروژهمه‌باشترکردنی ناستی ژیانی گونده‌کانی هیندستانه له‌ریگه‌په‌ره‌پیدانی ژیرخانی نابووری، به‌ده‌سته‌ینانی ناسایشی څوراک، پیشخستنیپه‌روهرده و تهنروستی، دابینکردنی هلی کار، و به‌هیزکردنی ژان. پروژهمه‌که به‌شداریکومه‌لگه‌ی ناوځوی جیبه‌جی ده‌کریت، که دانیشتوانی ناوچه‌که راهینانینپنده‌کریت بو به‌ریه‌بردن و جیبه‌جیکردنی پروژهمی جوړاوجوړ به‌هوی هه‌وله‌کانی پروژهمه‌که، زوریک له‌و گوندانه‌ی که جیبه‌جی کرا، پیشکه‌وتنیپه‌رچاویان به‌خویه‌وه بینی له بواره‌کانی وه‌ک په‌روهرده، که قوتابخانه دروستکرا وکوالیتی خویندن باشتر بوو، هه‌روه‌ها له بواری تهنروستیدا، که خزمه‌ت‌گوزارییه‌سهره‌تاییه‌کانی چاودیری تهنروستی پیشکه‌ش کرا، جگه له په‌ره‌پیدان له ژیرخانیه‌ک ریگاوایان و تورهمکانی ناو. هم پروژهمه‌یه‌که به‌مودیلکی پیشه‌نگ داده‌نریت بو په‌ره‌پیدانی کومه‌لگه‌ی گونده‌کان له‌هیندستان و له ناستی نیوده‌وله‌تیدا وه‌ک نمونه‌یه‌کی سهرکه‌وتووی هاوکاری ناوځوی و نیوده‌وله‌تی له به‌ده‌سته‌ینانی په‌ره‌پیدانی به‌ردم‌وام له ناوچه دووره‌کاندا ناسراوه‌به‌به‌کاره‌ینانی هم خالانه ده‌توانریت ستراتیژی کریگر دابریژریت بو به‌ره‌نگاربوونه‌وه‌یناسته‌نگه‌کانی داهاتوو و سودوهرگرتن له ده‌رفه‌ته سهره‌لداوه‌کان بو پیشخستنی په‌ره‌پیدانیناوچه‌یی

چوارهم: پیشخستنی دارایی و وه‌به‌ره‌ینان.

پیشخستنی دارایی و وه‌به‌ره‌ینان به‌شیکي سهره‌کیه بو گه‌یشتن به په‌ره‌پیدانی ناوچه‌پییو دنلیابوون له به‌رده‌وامی دریرخایه‌نی. هم پښکهاټه‌یه بریتیه‌له په‌ره‌پیدانی میکانیزمی دارایی داهینه‌رانه و راکیشانی وه‌به‌ره‌ینان بو دابینکردنیدارایی پروژهمکانی په‌ره‌پیدان له ناوچه ناوچه‌پیه‌کان، جا هم پروژهمه‌له بواری ژیرخانی نابووری، پیشه‌سازی، یان خزمه‌ت‌گوزارییه‌کومه‌لایه‌تی‌یه‌کان بن‌گه‌یشتن به‌م نامانجه پښوېستی به دروستکردنی ستراتیژی دارایی فرسه‌رچاوه هه‌یه، له‌وانه‌ش هاوکاری نیوان کهرتی گشتی و تاییه‌ت و دامه‌زراوه داراییه نیوده‌وله‌تی‌یه‌کان. ناراسته‌کردنی وه‌به‌ره‌ینانه‌کان به‌روه‌ئو پروژهمی که کریگری نابووری و کومه‌لایه‌تی به‌رزیان هه‌یه، وهاندانی هاوبه‌شی گشتی و تاییه‌ت، هم چوارچیه‌په‌دا زور

گرنگه حکومتهکان و دامهزراوهکانی پهرهپیدان دتهوانن سندوقی وهبهرهینانی ناوچهپیدا بمرزینن بو دابینکردنی دارایی نعو پروژانهی که گرنگیهکی زوریان ههیه بو پهرهپیدانبهردهوام، و سوودی دارایی پیشکەش بهو کۆمپانیایانه بکەن که وهبهرهینان لهمپروژانهدا دهکەن وهک هاندان بو باج و کهمکردنهوهی کری. جگه لهوش دتهوانریت نامرازه داراییه داهینرهکانی وهکو بۆنده سەوزەکان و بۆندهکۆمه لایهتییهکان بهکاربهینریت بو دابینکردنی دارایی پروژهکانی پهرهپیدانی ناوچهیی، که وهبهرهینان له وهبهرهینان رادهکیشیت که ئارهزووی بهردهوامیوو بهرپرستیاریتی کۆمه لایهتی دهکەن. به جیبهجیکردنی ئەم ریشوینانه، دتهوانریت ستراتیژی کاریگەر دابریژریتبو بهدهستهینانی پهرهپیدانی ناوچهیی و دلنایابوون له بهردهوامی درێژخایهنی، که بهشداره له بههیزکردنی ئابوورییه ناوخبییهکان و باشتکردنی کوالیتیزیانی دانیشتوانی ناوچه دوورەکان. له پاکستان، پروژهی بهندهری دهریایی گوادار له لایهن وهبهرهینانهکانیچینییهوه له ژیر دهستپیشخهری ریگای ئاوریشمی نویدا دابینکرا، کهئامانجی پهرهپیدانی ژیرخانی دهریایی و بهرزکردنهوهی پهیههندی دهریایییوان چین و ناوچهی باشووری ئاسیایه. ئەم پروژهییه نمونهیهکه لهوهی کهچۆن دتهوانریت وهبهرهینانی بیانی بو دابینکردنی دارایی پروژهکانیژیرخانی ناوچه ناوچهیییهکان بهکاربهینریت، ئەمەش بهشداره له بههیزکردنی ئابووریناوخۆیی و باشتکردنی ههلی کار و پهرهپیدان له ناوچهکهدا.

پینجهم: بههیزکردنی بهشداری کۆمه لگا.

بههیزکردنی بهشداری کۆمه لگا یهکێکه له رهوته گرنگهکان له چوارچۆمهپهرهپیدانی ناوچهپیدا، چونکه ئامانجی بهرزکردنهوهی رۆلی کۆمه لگه ناوخبییهکان وریکخراوه ناحکومیهیهکانه له پرۆسهکانی دارشتنی سیاست و جیبهجیکردنیپروژهکانی پهرهپیدان. ئەم ریبازه له دلنایابوون لهوهی که کۆمه لگه ناوخبییهکانرۆلیکی کاریگەر و کاریگهریان ههیه له پرۆسهی پهرهپیدان لهسەر ئاستیناوچهیی، زۆر گرنگه بهرزکردنهوهی بهشداری کۆمه لگا چهندن لایهن لهخۆدهگریت، لهوانه:

دارشتنی سیاست: ئەم لایهنه بهشداریکردنی کۆمه لگا ناوخبییهکان لهپرۆسهی دارشتنی سیاستی پهرهپیدان لهخۆدهگریت، که دهرفهتهکان بو بهشداریکردنه گهتوگو و گهتوگوکردن لهسەر ئهولویهتهکان دابین دهکرین. و پنداویستیه ناوخبییهکان، و خستنهرووی بۆچوونهکانیان له دارشتنی پلانو بهرنامهکانی پهرهپیدان.

جیبهجیکردنی پروژه: ئەم لایهنه بهشداریکردنی کۆمه لگه ناوخبییهکان لهپرۆسهکانی جیبهجیکردنی پروژهکانی پهرهپیدان لهخۆدهگریت، جا چ به بهشداریکردنه دهستنیشانکردنی پنداویستیه ناوخبییهکان یان بهشداریکردن لهپرۆسهکانی راستهقینهی جیبهجیکردنی پروژهکان.

زیادکردنی کارلیک و کاریگهری: به بهرزکردنهوهی بهشداریکۆمه لگا، کارلیکی نیوان دامهزراوهکانی پهرهپیدان و کۆمه لگا ناوخبییهکانبهرز دهبیتهوه، ئەمەش کاریگهری ههولەکانی پهرهپیدان زیاددهکات و کاریگهری ئهرینی لهسەر ئاستی ناوچهیی مسوگەر دهکات. نمونهیهکی نیودهولتهی ناسراو بو بهرزکردنهوهی بهشداری کۆمه لگاپروژهی بانکی گرامینه له بهنگلادیش. بانکی گرامین یهکێکهله نمونه دیارهکانی چۆنیهتی بهرزکردنهوهی بهشداری کۆمه لگا بۆبهدهینانی پهرهپیدانی ئابووری و کۆمه لایهتی له ناوچه گوندنشینهکان. بانکی گرامین له سالی ۱۹۸۳ له لایهن پرۆفیسۆر محمد یونسهوه دامهزراوه، بانکیکه تایبهتمهنده له پیشکەشکردنی خزمهتگوزاری دارایی بو ههزاران، بهتایبهتیله ناوچه گوندنشینهکان که دهستراگهیشتن به خزمهتگوزارییه داراییهتهقلیدییهکان قورسه. بانکی گرامین به شیوازی ناوازهی خوی له بواری داراییدا جیا دهکریتهوه، که لهسەر بنهمای چهمی "قهرزی بچوک" دامهزراوه، بهو پێیهی قهرزیبچوک بهبی گهرهنتی تهقلیدی پیشکەش به کهسانی بیهشی ئابووریو بیهشه له خزمهتگوزارییه داراییه تهقلیدییهکان. سهرکهوتنهکانی بانکی گرامین پهیههسته به بهشداری چالاکانهی کۆمه لگاناوخوبییهکان له پرۆسهکانی بریاردان و

جیبه جیکردنی پرۆژەکان. ئەمەش هاندانیسو دەمەندان بۆ پیکهینانی کۆمەڵە و گروپ بۆ پشتگیریکردنی یەکتەر دەگرێتەوه هەندیک زانیاری و ئەزموون ئالوگۆر دەکەن، هەروەها بەشداری دەکەن لەبەریاردانی پەيوهست بە وهبەر هینانی دارایی و بەرپوهبردنی هاوبه شیبازرگانی. بههۆی ئەم مۆدیلەوه بانکی گرامین سەرکەوتوو بوو له دروستکردنی کاریگەرییەکیەر چاو لەسەر ژایانی ملیۆنان کەسی هەزار لە بەنگلادیش، بەشداری کردووە له بههیزکردنی توانا ئابوورییەکانی ئەو کەسانەیی که زیانیان بەرکەوتوو و باشتەرکردنی ئاستی ژایانی گشتییان. هەروەها دەریخست که هاوکاری کۆمەڵگادەتوانیت بزوینەریکی بههیز بیت بۆ پەرەپیدانی ئابووری و کۆمەڵایەتی له ناوچەدوورەکاندا. نموونەییەکی دیکه پرۆژەیی پرۆژەیی بەرزکردنەوه له باشووری ئەفریقایە. ئەم پرۆژەییە ئامانجیەتی دەرفەتی خویندن و راهینانی پیشەیی بۆ ئەو گەنجانەداین بکات که له ناوچە دوور و پەراویزخراوەکانی باشووری ئەفریقا دەژین. دەستپیشخەر پەرۆژەیی بەرزکردنەوه به کاریکی نزیک لەگەڵ کۆمەڵگا ناوخبیەکان جیادەکرێتەوه، چونکه دەستپیشخەر بیەکه کار دەکات بۆ دەستنیشانکردنی پیداو یستییەکانی گەنجان لەو بوارانە و پەرەپیدانی بەرنامەیی و راهینان که لەگەڵ ئەو پیداو یستیانەدا بگونجیت. هەروەها پرۆژەیی بەرزکردنەوه هانی بەشداریکردنی کۆمەڵگادەتات له ریگەیی پیکهینانی هاوبه شیی لەگەڵ قوتابخانە ناوخبیەکان، دامەزراره پەرودەییەکان و بازەرگانییە ناوخبیەکان. ئەو خولە پەرودەیی و راهینانانەیی که له لایەن پرۆژەیی بەرزکردنەوه پیشکەش دەکەن به هاوکاری لەگەڵ خۆبەخشانی کۆمەڵگە ناوخبیەکان داین دەکەن، ئەمەش یارمەتیدەرە بۆ دروستکردنی پەيوهندییەکی بههیز له نێوان دەستپیشخەر بیەکه و کۆمەڵگە ئامانجدارەکاندا. جگه لهوش، دەستپیشخەر بیەکه دەرفەت بۆ گەنجان دەریخستنی بۆ بەشداریکردن له ریکخستنی بۆنه کۆمەڵایەتیەکان و بەشداریکردن له پرۆسەکانی بریار دانکه پەيوهندیان به بەرنامەکانی پەرودەیی و راهینانەوه هەیهله ئەنجامی ئەم رییازە، پرۆژەیی لیفت سەرکەوتنی گهورەیی بەدەستەیناوه له باشتەرکردنی دەرفەتی خویندن و راهینان بۆ گەنجان له ناوچە دوورەکان، و زیادکردنی بەشداریکردنیان له ژایانی ئابووری و کۆمەڵایەتیدا. ئەم دەستپیشخەر بیەنموونەییەکی سەرکەوتوو بۆ چۆنیەتی بەرزکردنەوهی بەشداریکردنی کۆمەڵگا بۆ بەدەستەینانی پەرەپیدانی هەمه لایەنه له ناوچە دوورەکان.

شەشەم: خەمی پەرەپیدانی بەردەوام.

خەمی پەرەپیدانی بەردەوام نوینەرییەتی رەوتییکی بنەرەتی دەکات له سیاسەت و ستراتیژییەکانی پەرەپیدان، بهو پێییە حکومەتەکان و دامەزراره کانییەر پیدان دەبێ له واقعیی گەشەسەندنی ناوچەکهدا سەیری هۆکارە ژینگەییو ئابووری و کۆمەڵایەتیەکان بکەن. ئەم رییازە ئامانجی ئەوهیه هاوسەنگییەکه نیوان پیداو یستییەکانی ئیستای کۆمەڵگا و ئابوورییەکان و پیداو یستییەکانی داهاوو بۆ پاراستنی سامانە سروشتییەکان و ژینگە بەدەستبەینییت. ئەم رەوتەرەنگدانەوهی گرنگیدان به پێویستی گەیشتن به پەرەپیدان به شیوهیهک که سامانە سروشتییەکان بپاریزیت و ژینگە بۆ نەوهکانی ئیستا و داهاوو بپاریزیت. ئەمەش بریتییه له پەرەپیدانی ستراتیژی و سیاسەت که هاندەری بهکار هینانی سەرچاوهکان به شیوهیهکی بەردەوام و کهمکردنەوهی دەردانی زیانبەخش و بهروپیشبردنی بەردەوامی ژینگەیی له کەرته ئابوورییە جیاوازەکاندا. به ئاراستهکردنی سەرنج بهرو پەرەپیدانی بەردەوام، جهخت لهسەر پەرەپیدانی ژیرخانی سەوز و بهکار هینانی تهکنەلوژیی پاک و پیشخستنیوهبەر هینان له وزهیی نوئیوووهوه دهکریتەوه. هەروەها هاندانی پەرودە وهوشیاری له پرسه ژینگەییەکان و پیشخستنی کولتوری بەردەوامی له کۆمەڵگاناوخوبیەکاندا لهخۆدهگریت. نموونه جیهانییه بهناوبانگەکانی پابەندبوونی ولاتان به پەرەپیدانییەر دەوام بریتین له ریککەوتنی گۆرانی کهشوهوای پاریس و ئامانجەکانی پەرەپیدانی بەردەوامی نەتەوه یهکگرتووەکان. ئەم دەستپیشخەر بیانە رەنگدانەوهی پابەندبوونی جیهانه بۆ گەیشتن به پەرەپیدانی بەردەوام و پاراستنی ژینگەبو نەوهکانی ئیستا و داهاوو. نموونەیی رەوتی

بهره‌ی پره‌پیدانی بهره‌وام له جیهاندا بریتین له پرۆژهی شاریمهدار له دوه‌ی که نمونه‌یه‌کی دیاره له ده‌ستپیشخهریه‌ک که ئامانجی پیشخستنی پره‌پیدانی بهره‌وامه. پرۆژهی شاری مه‌سدار له سالی ۲۰۱۶ له چوارچۆیه‌دیدگای دوه‌ی ۲۰۲۱ راگه‌هندرا، که ده‌ستپیشخهریه‌که به ئامانجی‌هوه‌ی دوه‌ی بکاته‌یه‌کی له شاره بهره‌وامه‌کانی جیهان. شاری مه‌سدار به چه‌ندین ده‌ستپیشخهری بهره‌وام تاییه‌تمه‌نده، له‌وانه‌به‌کاره‌ینانی وزه‌ی خۆر بۆ بهره‌مه‌ینانی کاره‌با و دابینه‌کردنی ئاوی پاک له‌سه‌رچاوه‌ نوێبووه‌کانی و هک شووتیکردنه‌وه و ریسایکلکردنی ئا، جگه‌له‌ به‌کاره‌ینانی ته‌کنیکه‌کانی بیناسازی ژینگه‌دۆست و پلاندانانی شار به‌شۆه‌یه‌ک که هاندهری که‌مه‌کردنه‌وه‌ی دهردانی کاربۆن و به‌کاره‌ینانی سه‌رچاوه‌سروشتییه‌کانه. بپراره‌ی شاری مه‌سدار شوینی سه‌وزایی و ئه‌و ناوچانه‌ بگره‌یته‌وه‌ که کراوه‌نبرووی گشتیدا، گواستنه‌وه‌ی گشتی به‌رزبکاته‌وه‌ و خزمه‌تگوزارییه‌ سه‌ره‌تاییه‌کانه‌ شۆه‌یه‌کی کاریگر پیشکەش بکات. هه‌روه‌ها ئامانجی شاری مه‌سدار هاندانی هاوسه‌نگیله‌ نیوان ژیا‌نی شار و سروشتی، و دابینه‌کردنی ژینگه‌یه‌کی ژیا‌نی ته‌ندروست و بهره‌وام بۆ دانیشتووان. به‌م شۆه‌یه‌ی شاری مه‌سدار له دوه‌ی نمونه‌ی ئه‌وه‌یه‌ که چۆن ده‌توانریت چه‌مه‌که‌کانی پره‌پیدانی بهره‌وام له بیناسازی و پره‌پیدانی شاره‌کاندا به‌کاربه‌ینریت بۆ دابینه‌کردنی پیداو‌یستیه‌کانی دانیشتووانی‌یستا به‌ی ئه‌وه‌ی سازش له‌سه‌ر توانای نه‌وه‌کانی داها‌توو بکریت بۆ دابینه‌کردنی پیداو‌یستیه‌کانیان. نمونه‌یه‌کی دیار له ئه‌فریقا بۆ هه‌نگاوان بهره‌وام پره‌پیدانی بهره‌وام پرۆژهی شاری مۆریشو "یه له کینیا. مۆریشو ده‌که‌وته‌ شارینا‌وچه‌ی ماچاکۆس له ناوه‌راستی کینیا، به‌یه‌کی له یه‌که‌م شاره سه‌وزمه‌کانیکیشوهری ئه‌فریقا داده‌نریت. ئامانجی شاری مۆریشو دابینه‌کردنی ژینگه‌یه‌کی شارستانی بهره‌وام له‌سه‌ر بنه‌مایوزه‌ی خۆر و سه‌رچاوه‌ نوێبووه‌کان، له‌گه‌ل گرنه‌گیدان به‌پیشکەشکردنی خزمه‌تگوزارییه‌ سه‌ره‌تاییه‌کان و ژیرخانی بهره‌وام. ده‌ستپیشخهریه‌ بهره‌وامه‌کانه‌ مۆریشو بریتین له به‌کاره‌ینانی وزه‌ی خۆر بۆ بهره‌مه‌ینانی کاره‌با و دابینه‌کردنی ئاوی پاک له سه‌رچاوه‌ نوێبووه‌کانه‌وه، ئه‌مه‌ جگه‌ له پره‌پیدانی شوینی سه‌وزایی و ئه‌و ناوچانه‌ی که کراوه‌ن بریوو گشتیدا. مۆریشو مۆدیلێکی ئیله‌هامه‌خشه‌ بۆ پره‌پیدانی بهره‌وام له ئه‌فریقا، که ره‌نگدانه‌وه‌ی پابه‌ندبوونی خه‌لکی کینیا به‌ بۆ پیشخستنی پره‌پیدانی بهره‌وام و پاراستنی ژینگه‌. ئه‌م پرۆژه‌یه‌ نمونه‌یه‌کی واقیعییه‌ که نیشان ده‌دات که چۆن ده‌توانریت بنه‌ماژینگه‌ی و ئابووری و کۆمه‌لایه‌تییه‌کان له بنیاتنانی و پره‌پیدانی شاره‌ نوێیه‌کانییه‌فریقادا به‌کاربه‌ینریت به‌ ئامانجی گه‌شتن به پره‌پیدانی بهره‌وام له‌دریژخایه‌ندا.

حه‌وته‌م: وه‌به‌ره‌ینان له بواری په‌روه‌رده و توێژینه‌وه‌ی زانستی.

وه‌به‌ره‌ینان له بواری په‌روه‌رده و توێژینه‌وه‌ی زانستی یه‌کیه‌که له بناغه‌ بنچینه‌یه‌کان بۆ پیشخستنی گه‌شه‌سەندنی ناوچه‌که و گه‌شتن به بهره‌وامی ئابووری و کۆمه‌لایه‌تی. ئه‌م رێبازه‌ کۆمه‌لێک ریکار و سیاسه‌ت له‌خۆده‌گریت که ئامانجیان په‌پیدان و باشت‌کردنی کوالیتی په‌روه‌رده و پیشخستنی توێژینه‌وه‌ی زانستیه‌ ناوچه‌ دووره‌کانه‌. له چوارچۆیه‌ی په‌روه‌رده‌دا پێویسته‌ حکومه‌ته‌کان و دامه‌زراوه‌ په‌روه‌رده‌یه‌کان سه‌رچاوه‌ی پێویسته‌ته‌ر خان بکه‌ن بۆ مۆدیرنکردنی پرۆگرامه‌کانی خویندن و پره‌پیدانی به‌نامه‌په‌روه‌ده‌ی پیشکەوتوو که له‌گه‌ل گۆرانی پیداو‌یستیه‌کانی بازاری کاردا بگونجیته‌مه‌ش بریتیه‌ له پیشکەشکردنی خویندنی کوالیتی به‌رز له بواره‌کانی زانست، ته‌کنه‌لۆجیا، ئه‌ندازیاری و بیرکاری (STEM)، هه‌روه‌ها پیشخستنی خویندنی پیشه‌ی و ته‌کنیکی بۆ ئاماده‌کردنی گه‌نجان و توێژه‌ران بۆ بازاری کار. سه‌باره‌ت به‌ توێژینه‌وه‌ی زانستی، پێویسته‌ حکومه‌ته‌کان هانی دا‌هینان و توێژینه‌وه‌بده‌ن و بودجه‌ی پێویست بۆ پالێشتنی کردنی توێژینه‌وه‌ی زانستی له بواره‌کانی بایۆلۆجیو ته‌کنه‌لۆژی و کۆمه‌لایه‌تییدا دابین بکه‌ن. ئه‌مه‌ش ده‌توانریت دامه‌زراندنی سه‌نته‌ری توێژینه‌وه‌ی تاییه‌تمه‌ند و پیشکەشکردنی سکۆله‌رشپ و پشتگیریبۆ زانا و توێژه‌ران له‌خۆبگریت که

کار لهسەر چارەسەری ئاستەنگە ناوڤوویی و جیهانییهکاندهکەمن. جگە لەهوش پێویستە هاوبەشی نێوان کەرتی گشتی و تاییەت و دامەزرانەئەکادیمی و توێژینهوهکان هان بەدریت بۆ بەرزکردنەوهی هاوکاری له بوارى پەرودەو توێژینهوهی زانستی، و ئالوگوری ئەزموون و سەرچاوهکان. له ریگهی ئەمەهولانەوه دەتوانریت پێشکەوتنی بەرجەسته له پەرەپیدانی کۆمەڵگاگانو بەرزکردنەوهی هەلی کار و بەرزکردنەوهی ئاستی ژیان له ناوچه دوورەکانبەدەستبەپێنریت. نموونە له "بەرنامەى پەرودە و رەهینان له فینلاند". فینلاند بە یهکێک له وڵاته پێشەنگەکانیجیهان دادەنریت له بوارى پەرودەدا حکومەتى فینلاند هەولێ زۆر دەدات بۆپەرەپیدانی سیستەمیکی پەرودەهیی گشتگیر که تیشک دەخاتە سەر پەرەپیدانی تواناکانیبیرکردنەوهی رەخنەگرانه و داھینەرانهی خوێندکاران. فەلسەفەى پەرودەهیی له فینلاند بە جەختکردنەوه لەسەر سەر بەخۆیی و نەرمی و کارلێکیننێوان خوێندکاران و مامۆستانیان تاییەتمەندە. قوتابخانەکانی فینلاند شوێنێکەکه خوێندکاران هاندەدرین بێرکردنەوهیەکی رەخنەگرانه و گەران و گەیشتن بەتوانا تەواو مەکانیان. جگە لەهوش فینلاند ناوهندیکی جیهانییه بۆ توێژینهوهی زانستی و داھینان. سەرچاوهیپەرچاوه له توێژینهوه و پەرەپیدان وەبەرھینان دەکریت، که پێشکەوتنی زانستيو تەکنەلۆژی بەرھوێش دەبات و بەشدارە له پەرەپیدانی چارەسەری داھینەرانه بۆئاستەنگە جیهانییهکان. بەرنامەى پەرودە و رەهینان له فینلەندا بە نموونەیهکی جیهانی دادەنریت بۆ چۆنیەتیبەدەستبەپیدانی نایابی له بوارى پەرودە و توێژینهوهی زانستیدا بەئاراستەکردنی وەبەرھینان و پەرەپیدانی سیاسەتى پەرودەهیی و هاندانی داھینان و داھینان له بوارى توێژینهوهی زانستیدا.

هەشتەم: پەرەو پێشبردنی یهکسانی و دادپەرودەری کۆمەڵایەتى.

پێشخستنی یهکسانی و دادپەرودەری کۆمەڵایەتى رەوتیکى بنەرەتییه له چوارچۆههیه پەرەپیدانی ناوچهکەدا، بەو پێیهی ئامانجی دروستکردنی ژینگەیهکی پەرەپیدانه کەدابهشکردنی دادپەرودەرانەى دەرفەت و سەرچاوهکان له نێوان هەریمە جیاوازهکان و توێژە کۆمەڵایەتییهکان مسۆگەر بکات. ئەم رێبازە کۆمەڵیک سیاسەت و کردار لەخۆدەگریت که هەولێ بەدەستبەپیدانی یهکسانی جەوهەری و کەمکردنەوهی بۆشاییه ئابووری و کۆمەڵایەتییهکان دەدەن. لایەنیکی سەرەکی بۆ گەیشتن بەم رەوتە پەرەپیدانی سیاسەتەکانە کەپەرە بە دابهشکردنی دادپەرودەرانەى سامان و دەرفەتەکانی پەرەپیدان له نێوان هەریمەکاندا دەدات. ئەم سیاسەتەنە دەتوانن بریتی بن له هاندانی وەبەرھینان له زۆرترین ناوچهپەرەوێزراوهکان و پەرەپیدانی ژێرخانی و خزمەتگوزارییه سەرەتاییهکانلەم بوارانەدا. جگە لەهوش دەبیت دەرفەتى دامەزراندن و رەهینانی پێشەهیلە ناوچه دوور و بێشەکانیشدا دا بین بکریت بۆ ئەوهی دەرفەتى یهکسان بۆهەمووان بەرھوێش بچیت. جگە لەهوش سیاسەتەکانی پێشخستنی یهکسانی و دادپەرودەری کۆمەڵایەتیپێشکەشکردنی خزمەتگوزاری کۆمەڵایەتى و تەندروستی کوالیتی بەرزیش لەخۆدەگریت کوالیتی بۆ هەموو دانیشتووان بەبێ گویدانه شوینی نیشەجیوون. ئەمخزمەتگوزارییانە دەبیت بەر دەست و گونجاو و دەستەر گەیشتن بۆ هەموو چین و توێژەکانی کۆمەڵگا بن، ئەمەش سەقامگیری کۆمەڵایەتى و ئابووری بەرز دەکاتەوه بەشدارە له پێشخستنی یهکسانی و دادپەرودەری کۆمەڵایەتى. له ئاستی یاسایی و سیاسیشدا ئەم رەوتە بە دانانی یاسا و سیاسەتیکە مافەکانی مەرۆف و یهکسانی و دادپەرودەری کۆمەڵایەتى بەرھوێش دەبات و جێبەجێکردنی کاریگەر و دادپەرودەرانەیان له هەموو ناوچه کۆمەڵگاگاندا مسۆگەر بکات. ئەم کردارانه کلیپێشخستنی پەرەپیدانی گشتگیر و بەر دەوامن له سەرانسەری جیهاندا. نموونەیهک له پێشخستنی یهکسانی و دادپەرودەری کۆمەڵایەتى دەتوانریتلە پرۆگرامی "دەرفەتى یهکسان" له بەرازیلدا بدۆزیتەوه که له سالێ ۲۰۰۳ دەستپێیکردووه. ئەم بەرنامەیه بە ئامانجی کەمکردنەوهی بۆشاییه کۆمەڵایەتى و ئابوورییهکانی وڵاتەکه پەرەى پێدراوه، که بە یهکێک له گەورەترین ئاستەنگەکانی پەرەپیدان له بەرازیل دادەنرا. ستراتیژی پرۆگرامەکه لەسەر باشتەرکردنی

دهستر اگه‌یشتن به خزمه‌تگوزار بیسه‌ره‌تاییه‌کانی وه‌ک په‌رو‌رده، چاودیری تهن‌روستی و نیشته‌جی‌وون، و دابین‌کردنی‌هلی کار و راه‌نانی پیشه‌یی بۆ هه‌ژارترین گروپه‌کانه. هه‌روه‌ها هه‌وله‌کانی به‌نامه‌که‌ناراسته‌ی به‌زکردنه‌وی گفنوگۆ و لیکتی‌گه‌یشتن له‌ نیوان کۆمه‌لگه‌ ناوخۆییه‌جیاوازه‌کان، و هاندانی هاوده‌نگی و هاوکاری نیوان تاکه‌کان و لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندیاره‌کانبووله‌ نه‌جای هه‌وله‌کانی به‌نامه‌که‌دا، به‌رازیل پیشکه‌وتنیکی به‌رچاوی له‌ئاستی په‌رو‌رده و تهن‌روستی و داها‌تی هه‌ژارترین چینه‌کاندا به‌خۆیه‌وه‌ بینیه‌وه، ئه‌مه‌شبه‌شداری کردوه‌ له‌ که‌مه‌کردنه‌وی بۆشاییه‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌کان و باشت‌کردنی کوالیتی ژیا‌نیها‌ولاتیان له‌ ناوچه‌ دوور و بی‌ه‌شه‌کان. ئه‌م هه‌نگا‌وانه‌ به‌ مۆدی‌لیک‌ داده‌نرانسه‌رکه‌وتوو له‌ پیشخستنی یه‌کسانی و دادپه‌رو‌ری کۆمه‌لایه‌تی له‌ سیاسه‌ته‌ گشتیه‌کانو گه‌یشتن به‌ په‌ره‌پیدانی هه‌مه‌لایه‌نه‌ و به‌رده‌وام.

نۆیه‌م: پیشخستنی به‌ریوه‌بردنی کاریگه‌ر و حوکمرانی باش.

پیشخستنی به‌ریوه‌بردنی کاریگه‌ر و حوکمرانی باش بۆ به‌ده‌سته‌نانی په‌ره‌پیدانی‌به‌رده‌وامی ناوچه‌یی زۆر گرنگه‌. ئه‌م ر‌ی‌بازه‌ کۆمه‌ل‌یک ر‌یوشوین و سیاسه‌ت له‌خۆده‌گر‌یت که‌ ئامانجیان باشت‌کردنی کارگ‌یری و حوکمرانی‌یه‌له‌ ناوچه‌ ناوچه‌یه‌کان.

یه‌که‌م: به‌زکردنه‌وی شه‌فافیه‌ت پ‌ی‌ویستی به‌ دامه‌زراندنی سیسته‌م و میکانیزم هه‌یه‌ که‌ دابین‌کردنی زانیاری به‌ شیوه‌یه‌کی شه‌فاف و دهستر اگه‌یشتن بۆ هه‌مووان مسۆگه‌ر بکات، هه‌روه‌ها هاندانی شه‌فافیه‌ت له‌ پرۆسه‌کانی بریاردان و به‌ریوه‌بردنی سه‌رچاوه‌کان بۆ نمونه‌ ده‌توانر‌یت‌پ‌لات‌فۆرمی ئه‌لیک‌ترۆنی بۆ بلا‌و‌کردنه‌وی زانیاری له‌سه‌ر بودجه‌ی حوکمه‌ته‌ده‌سته‌نی‌ب‌ک‌ر‌یت، پرۆژه‌کان، و بریاره‌کان.

دووه‌م: به‌ره‌نگاربوونه‌وی گه‌نده‌لی بریتیه‌ له‌ گرتنه‌به‌ری ر‌یوشوینی یاسایی و ر‌ی‌سایی بۆ به‌ره‌نگاربوونه‌وی گه‌نده‌لی له‌ هه‌موو ئاسته‌کانی حوکمه‌ت و دامه‌زراوه‌ گشتیه‌کان. ئه‌مه‌ش بریتیه‌ له‌ به‌ه‌یزکردنی سیسته‌می چاودیری و چاودیری و جیه‌ج‌یک‌کردنی سزاکانه‌سه‌ر ئه‌و به‌ره‌پ‌سه‌نه‌ی که‌ خه‌ریکی گه‌نده‌لین.

سێیه‌م: پیشخستنی به‌شداریکردنی کۆمه‌ل‌گا بریتیه‌ له‌ هاندان و پشت‌گیریکردنه‌ به‌شداریکردنی کۆمه‌ل‌گه‌ ناوخۆییه‌کان له‌ بریاردان که‌ کاریگه‌ری له‌سه‌ر ژیان و چاره‌نووسیان هه‌یه‌. ئه‌مه‌ش ده‌توانر‌یت‌ به‌ دامه‌زراندنی میکانیزمه‌کان بۆ گفنوگۆ و ر‌او‌ی‌ز‌کاری کۆمه‌ل‌گا، هاندانی ر‌یک‌خستنی کۆمه‌ل‌گه‌ی ناوخۆیی و به‌ه‌یزکردنیان بۆ به‌شداریکردنه‌ پرۆسه‌کانی بریاردان به‌ده‌سته‌نی‌ن‌ر‌یت. نمونه‌ی ئه‌م ره‌وته‌ ده‌سته‌نی‌ش‌خه‌ری شه‌فافیه‌تی‌ن‌ی‌وده‌وله‌تییه‌ که‌ ر‌یک‌خرا‌ویکی نا‌ح‌ک‌ومییه‌ ده‌زگایه‌کی حوکمی کارده‌کات بۆ به‌ره‌نگاربوونه‌وی گه‌نده‌لی و به‌زکردنه‌وی شه‌فافیه‌ت و ل‌ی‌پ‌سه‌ینه‌وله‌ حوکمه‌ته‌کان و دامه‌زراوه‌ گشتیه‌کان له‌ سه‌رانسه‌ری جیه‌اندان. ر‌یک‌خرا‌وه‌که‌ر‌اپۆرت و پ‌ی‌وه‌ره‌کان بلا‌وده‌کاته‌وه‌ که‌ هه‌له‌سه‌نگاندن بۆ گه‌نده‌لی له‌ ولاتان ده‌کات، هه‌روه‌ها کارده‌کاتبو‌ به‌زکردنه‌وی ئاستی هۆشیاری له‌ گرنگی به‌ره‌نگاربوونه‌وی گه‌نده‌لی و هاندانی حوکمرانی باش.

ده‌یه‌م: وه‌رگرتنی ستراتیژی‌ه‌تی دارایی دا‌ه‌ینه‌رانه‌.

وه‌رگرتنی ستراتیژی‌یه‌کانی دارایی دا‌ه‌ینه‌رانه‌ به‌ش‌یک‌ی سه‌ره‌کییه‌ له‌ هه‌وله‌کان بۆ به‌ده‌سته‌نانی په‌ره‌پیدانی به‌رده‌وامی ناوچه‌یی. ئه‌م ره‌وته‌ دا‌ه‌ینه‌ی میکانیزمی‌ن‌وی دارایی و هاوکاری له‌گه‌ل که‌رتی تاییه‌ت له‌خۆده‌گر‌یت بۆ دابین‌کردنی دارایی‌ویست بۆ جیه‌ج‌یک‌کردنی پرۆژه‌کانی په‌ره‌پیدان له‌ ناوچه‌ ناوچه‌یه‌کان.

یه‌که‌م: هاوبه‌شی گشتی و تاییه‌ت به‌ یه‌کیک له‌ میکانیزمه‌ دا‌ه‌ینه‌ره‌کانی دارایی‌ده‌ن‌ر‌یت، چونکه‌ سه‌رچاوه‌ و شاره‌زایی که‌رتی گشتی و تاییه‌ت کۆده‌که‌نه‌وه‌بو جیه‌ج‌یک‌کردنی پرۆژه‌کانی په‌ره‌پیدان. بۆ نمونه

حکومهتهکانی هر یمدهتوانن هاوکاری کوپانیاکانی کهرتی تایبته بکن له دابینکردنی داراییو پهرهپیدانی ژیرخانی سهرهتایی وهک ریگوبان و فرۆکهخانه و بهندهرهکان.

دووهم: پهرهپیدانی نامرازه نوییهکانی دارایی بریتیه له توژیینهوه و داهینان له میکانیزمهکانیدارایی بو دابینکردنی پیداو یستیهکانی پهرهپیدانی ناوچهیی. بو نمونه دهتوانریت سندوقیتایبته به وهبهرهینان پهرهپیدریت بو دابینکردنی دارایی بو کوپانیا بچووک وناوهندهکان له ناوچه دورمهکاندا، که مهرجی نهرم و نیان بو گهراندنهوری پاره و ریژهیسوودی کپیرکی دابین دهکات.نمونهیهکی راستهقینهی ئهم رهوته سندوقیهبهرهینانی ژیرخانی ئهفریقایهسندوقیکی وهبهرهینانه که به هاوکاری حکومتهکان و کوپانیا تایبتهکانو دامهزراوه داراییهکان دامهزراوه بو دابینکردنی دارایی پروژمهکانیژیرخانی ئهفریقا. ئامانجی سندوقهکه راکیشانی وهبهرهینان ودابینکردنی دارایی پبویست بو پهرهپیدانی پروژه ناوچهیهکانی وهک ریگوبان،هیلی ئاسن، بهندهر و ویستگهکانی کارهبا، که بهشداره له بهرزکردنهورهگهشهسهندنو نابووری و کومه لایهتی له کیشوهری ئهفریقا.نمونهیهک له گرتنههری ستراتیژییهکانی دارایی داهینهرا نه دهتوانریتله شاری زیرهکی مهسدار له ئیماراتی یهکگرتووی عهرهبی بدوزریتهوهکه به یهکیک له شاره زیرهکهکانی دیار له جیهاندا دادهنریت. شاریمهسدار ستراتیژی دارایی داهینهرا نه دهگرتنههر بو گهیشتن به خواستهکانیبههره پهرهپیدانی همه لایهنه و بهردهوام.مهسدار بو دابینکردنی دارایی پروژمهکانی پهرهپیدان و ژیرخانیزور پشت به هاوبهشی گشتی تایبته دهبهسنتیت. بو نمونه شاری زانستیمهسدار به هاوبهشی نیوان حکومتی خوچی و کوپانیاکانی تهکنهلوجیاو دامهزراوه ئهکادیمییهکان دامهزرا و پارهی کهرتی گشتی و تایبتهترخانکرا بو دروستکردن و بهریوهبردنی شارهکه ئامانجی پیشخستنیتوژیینهوهی زانستی و پهرهپیدانی داهینانه له بوارهکانی وهک تهکنهلوجیا ،دهرمان و وزه ی نوییووهوه.جگه لهوهش، مهسدار سیتی نامرازی دارایی نوی بهکاردههینیت بو راکیشانی وهبهرهینان و دارایی پروژمهکانی پهرهپیدان، وهکو بوئدهسهوزمهکان و نامرازه داراییه بهردهوامهکان، مهسدار به دهکردنیئهم نامرازه داراییانه، توانای دارایی زیاده بو دابینکردنی داراییپروژمهکانی وزه ی نوییووهوه و باشتکردنی ژیرخانی ژینگهیی ههیه بهرزکردنهورهیه بهردهوامی.بهه شپوهیه، شاری مهسدار رهنگدانهوهی ستراتیژییه داهینهرهکانی داراییه که ریگهی پیده داتئامانجهکانی پهرهپیدانی گشتگیر و بهردهوام له چوارچیوهیهکی بهردهوام وسهقامگیردا بهدهستهپینیت.